

๑๑

ให้ท่านอย่างสัตบุรุษ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สัปปริสทานมี ๕ ประการ คือ
สัตบุรุษยอมให้ท่านด้วยศรัทธา ให้ท่านโดยเคารพ ให้ท่านโดย
กาลอันควร เป็นผู้มีจิตอนุเคราะห์ให้ท่าน และให้ท่าน
ไม่กระทบตนและผู้อื่น

ให้ทานอย่างสัตบุรุษ

๓๔๘

ศาสตร์ทุกแขนง ทุกสาขาวิชา ล้วนมีสูตรเฉพาะหรือสูตรสำเร็จ ในการทำให้ได้ผลลัพธ์ที่รวดเร็ว แม่นยำและถูกต้อง เพียงแต่มิมีวิธีการที่แตกต่างกันไปเท่านั้น อย่างเช่นในการปรุงอาหารให้อร่อย ก็มีเคล็ดวิชาในการทำให้อาหารที่ออกมามีรส มีชาติกลมกล่อม เอร็ดอร่อย นำรับประทาน หรือในการทำสมาธิ ให้ใจหยุดนิ่งได้อย่างรวดเร็ว ก็มีสูตรสำเร็จและเคล็ดวิชา นั่นคือการวางใจให้พอเหมาะพอดีที่ศูนย์กลางกายอย่างเบาๆ สบายๆ ใจเย็นๆ ให้เป็นธรรมชาติ ทำใจให้หยุด นิ่ง เฉย เพียงอย่างเดียว เมื่อประกอบเหตุได้ถูกต้อง ผลลัพธ์จะเกิดขึ้นเองโดยอัตโนมัติ คือ ความสงบ ความสว่างและความสุขภายใน และจะทำให้เข้าถึงพระรัตนตรัยภายใน ซึ่งเป็นที่พึ่งที่ระลึก ที่แท้จริง

*พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน สัปปริสทานสูตร ว่า

“ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สัปปริสทานมี ๕ ประการ คือ สัตบุรุษยอมให้ทานด้วยศรัทธา ให้ทานโดยเคารพ ให้ทานโดยกาลอันควร เป็นผู้มิจิตอนุเคราะห์ให้ทาน และให้ทานไม่กระทบตนและผู้อื่น”

ลักษณะการให้ทานของแต่ละคนในโลกนี้ไม่เหมือนกัน วัตถุประสงค์ของการให้ ก็แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับแต่ละคน

ให้ท่านอย่างสัตบุรุษ

๓๔๕

ได้รับการปลูกฝัง หรือการฝึกฝนอบรมตนมาจากครอบครัว
อย่างไร โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่เต็มไปด้วยการต่อสู้ แข่งขัน
และการเอาตัวรอด วิธีชีวิตของบางท่านจึงดูเห็นห่างจาก
พระพุทธศาสนามากขึ้น เห็นห่างจากการศึกษาความเป็นจริง
ของชีวิต ไม่รู้เรื่องชีวิตในโลก คิดแต่เพียงจะเอาตัวรอดไปวันๆ
แต่ยังไม่ได้สร้างหลักประกันในชีวิตที่เป็นทางรอดในโลก
หรือในสังสารวัฏ ดังนั้นชีวิตที่ห่างจากคำสอนของพระสัมมา-
สัมพุทธเจ้า จึงเป็นชีวิตที่อันตราย ยังเชื่อว่าเป็นผู้ประมาท
และชีวิตยังไม่ปลอดภัย

บางท่านเป็นชาวพุทธ แต่ไม่รู้จักวัฒนธรรมชาวพุทธ
ว่าต้องปฏิบัติตัวอย่างไร จึงจะได้ชื่อว่าเป็นพุทธมามกะหรือเป็น
พุทธศาสนิกชนที่สมบูรณ์ แต่หลายท่านได้ศึกษากันมาอย่างดีแล้ว
ได้ให้ทาน รักษาศีล เจริญภาวนาเป็นประจำ หลวงพ่อก็ขอ
อนุโมทนาด้วย จะทำบุญตักบาตร หรือถวายสังฆทานแต่ละครั้ง
ก็ทำด้วยความเคารพเลื่อมใส ให้ทานเพราะรู้ว่าพระสงฆ์นั้นเป็น
เพื่อนบุญอันเลิศของชาวโลก ท่านเป็นบุญเขตอันเยี่ยม ที่เป็น
ทางมาแห่งบุญของพวกเรา เพราะท่านมุ่งชำระกาย วาจา ใจ
ให้สะอาดบริสุทธิ์อย่างเดียว

นอกจากนี้บางท่านยังมีความเข้าใจในหลักการทำบุญ
มากขึ้นไปอีก ทั้งก่อนให้ก็มีจิตเลื่อมใส ขณะให้ก็มีใจศรัทธา

ให้ทานอย่างสัตบุรุษ

๓๕๐

ครั้งให้ไปแล้ว ตามระลึกถึงทานที่ได้ทำไป ก็เกิดปีติในบุญยิ่งขึ้น บุญกุศลก็บังเกิดขึ้นทั้ง ๓ ระยะ เรามาดูลักษณะการให้ทานของสัตบุรุษว่า ท่านทำอย่างไรบ้าง คือในขณะที่ให้ทาน ท่านจะไปด้วยศรัทธา ไม่ได้ให้ทานเพราะเห็นแก่หน้าหรือถูกบังคับให้ทำให้ทานโดยเคราพ มีความนอบน้อมในทาน ไม่มีอหังการว่าทรัพย์นี้เป็นของเรา เพราะฉะนั้นผู้มารับทรัพย์หรือรับบริจาคจากเราต้องนอบน้อมเราผู้เป็นเจ้าของ แต่กลับให้ความนอบน้อมต่อผู้ที่มารับของของตน

สัตบุรุษจะให้ทานโดยกาลอันควร ดูช่วงจังหวะเวลาที่เหมาะสมว่าช่วงไหนจะถวายภัตตาหาร ช่วงไหนควรถวายน้ำปานะ ช่วงไหนควรถวายผ้าไตรจีวร หรือเครื่องสมณบริวารที่เหมาะสมต่อสมณบริโภค สัตบุรุษผู้ให้ทานด้วยจิตอนุเคราะห์ ไม่ได้มุ่งอยากเด่นอยากดัง แต่อยากได้บุญเป็นหลัก และประการสุดท้าย สัตบุรุษจะให้ทานโดยไม่กระทบตนและผู้อื่น คือตนเองก็ไม่เดือดร้อน เพราะให้แล้วไม่คิดอยากเอาคืน ตัดใจเหมือนตายจาก ผู้รับก็สบายใจ มีความสุขใจที่ได้มารับจากเรา

เมื่อสัตบุรุษให้ทานถูกหลักวิชาทั้ง ๕ ประการนี้แล้ว เรามาดูผลบุญที่จะบังเกิดขึ้น ว่าให้ทานด้วยศรัทธา เมื่อถึงคราวบุญส่งผล จะให้อิฏฐผลที่น่าปลื้มปีติใจอย่างไรบ้าง พระพุทธ-

ให้ทานอย่างสัตบุรุษ

๓๕๑

องค์ตรัสว่า สัตบุรุษเมื่อให้ทานด้วยศรัทธาแล้ว ย่อมเป็นผู้มั่งคั่ง มีทรัพย์มาก มีโภคะมากและเป็นผู้มีรูปร่างงดงาม น่าดู น่าเลื่อมใส ประกอบด้วยผิพรรณวรรณะผ่องใส ดึงดูดตาดึงดูดใจแก่ผู้ที่ได้พบเห็นยิ่งนัก นี่เป็นผลที่เกิดจากให้ทานด้วยศรัทธา

ครั้นให้ทานโดยเคารพแล้ว ผลนั้นจะอำนวยให้เป็นผู้มั่งคั่ง มีทรัพย์มาก มีโภคะมากและเป็นผู้มีบุตร ภรรยา ทาส คนรับใช้ หรือคนงาน เป็นผู้เชื่อฟัง เจียโลดลงสดับรับคำสั่ง ตั้งใจใคร่รู้ ภรรยาสามีไม่นอกใจซึ่งกันและกัน ข้าทาสบริวารก็ไม่คดโกง ตั้งใจดูแลทรัพย์สินสมบัติของเจ้านาย เหมือนเป็นของของตนเอง

อานิสงส์ที่ให้ทานถูกกาลเทศะ ทำให้เป็นผู้มั่งคั่ง มีทรัพย์มาก มีโภคะมาก และปรารถนาสิ่งใดก็จะสมหวังได้โดยง่าย เป็นผู้ที่ไม่ขาดตกบกพร่อง จิตใจจะเอิบอímอยู่ในสมบัติที่หามาได้ตลอดเวลา อานิสงส์ที่ให้ทานด้วยจิตอนุเคราะห์มุ่งปรารถนาบุญเป็นหลักนั้น จะทำให้เป็นผู้มีโภคะสมบัติมาก และเป็นผู้มีจิตน้อมไปเพื่อบริโภคะสมบัติอันประณีตที่สูงยิ่งขึ้นจะเดินทางไกลไกล แม้ไปในสถานที่ที่ไม่มีใครรู้จัก ก็จะได้รับ การต้อนรับเป็นอย่างดี เหมือนได้รับการต้อนรับจากญาติผู้เป็นที่รัก อีกทั้งจะเป็นที่รักของมนุษย์และเทวดาทั้งหลาย

ประการสุดท้ายของอานิสงส์ที่ให้ทานไม่กระทบตนและ

ให้ทานอย่างสัตบุรุษ

๓๕๒

ผู้อื่น จะทำให้สมบัติบังเกิดขึ้นอย่างง่าย ๆ ภัยอันตรายใดๆ ไม่
มากล้ากราย ตั้งแต่อัคคีภัย โจรภัย อุทกภัย ราชภัย หรือภัย
จากคนอื่นไม่เป็นที่รักและจากทายาทจะไม่บังเกิดขึ้น จะได้รับ
การปกป้องคุ้มครองโดยธรรมทั้งจากมนุษย์และเทวดาทั้งหลาย
เป็นบุคคลผู้มีความเกษมสำราญในที่ทุกสถาน จะอยู่ที่ไหนก็นำ
ความสวัสดิมีชัย นำความสุขความเจริญไปสู่สถานที่นั้นๆ
คนรอบข้างก็ได้รับความสงบร่มเย็นตามไปด้วย

นี่เป็นอานิสงส์ย่อๆ ของการให้ทานอย่างถูกหลักวิชา
ในสมัยพุทธกาลมีทานบดีหลายท่านที่หมั่นมาถวายภัตตาหาร
แต่ภิกษุสงฆ์มีพระพุทธานุญาตเจ้าเป็นประมุขเป็นประจำ ได้ทำหน้าที่
เป็นกองเสบียงได้อย่างสมบูรณ์ไม่ขาดตกบกพร่อง จนได้รับ
คำยกย่องจากพระบรมศาสดา เช่น เจ้าศากยะพระนามว่า
มหานามะ ได้รับการยกย่องว่า เป็นเลิศกว่าอุบาสกทั้งหลาย
ผู้ถวายทานที่มีรสประณีต คือให้ทานด้วยความเคารพนอบน้อม

ฝ่ายหญิงที่เป็นกองเสบียงซึ่งเป็นชื่อที่เราคุ้นเคยกันดี
นั่นคือ มหาอุบาสิกาวิสาขา ผู้เป็นเลิศในด้านการถวายทาน
ส่วนชีวิตในสังสารวัฏของท่านมีความพิเศษมาก คือท่านผ่าน
การถวายมหาสังฆทาน ผ่านพระพุทธานุญาตหลายพระองค์ และ
ได้ถวายทานอย่างสัตบุรุษครบทั้ง ๕ ประการ อานิสงส์นั้นทำให้
ท่านเวียนว่ายตายเกิดในสองภพสองภูมิเท่านั้น คือได้สวรรค์-

ให้ทานอย่างสัตบุรุษ

๓๕๓

สมบัติ และมนุษย์สมบัติมาตลอด แม้ว่าท่านจะยินดีในความ
เป็นหญิง แต่ก็ได้เป็นพระธิดาของพระราชา เป็นอัศรมเหลี
ได้เป็นลูกสาวของมหาเศรษฐี ชีวิตไม่เคยตกต่ำ ไม่ลุ่มๆ ดอนๆ
จะเกิดในสวรรค์ก็ได้เป็นเจ้าของวิมาน ไม่ได้เป็นบริวารของใคร
ในภพชาตินี้หลังจากที่ท่านละโลกไปแล้ว ก็ได้อุบัติเป็นเทพนารี-
วิสาขา เป็นอัศรมเหลีของท้าวสุนิมมิตเทวราช ถือได้ว่าเป็น
จอมเทพนารีในสวรรค์ชั้นนั้น

เราจะเห็นว่า การให้ทานที่ถูกหลักวิชา จะนำพาชีวิตไป
สู่ความเจริญรุ่งเรือง แม้เวียนว่ายตายเกิดในสังสารวัฏก็จะ
ปลอดภัย และมีความสุขไปตลอดทุกภพทุกชาติ พวกเรา
ส่วนใหญ่จะคุ้นเคยการให้ทานมาตั้งแต่เด็กแล้ว แต่ให้สังเกตดู
ตนเองว่า ที่ผ่านมานั้น เราได้ให้ทานถูกหลักวิชาที่สัตบุรุษ
ทั้งหลายได้ประพฤติปฏิบัติกันมาหรือไม่ บางคนให้ทานเหมือนกัน
แต่ได้ผลไม่เท่ากัน ให้ย้อนกลับมาดูที่การประกอบเหตุ เมื่อ
พิจารณาแล้ว หากขาดตกบกพร่องข้อไหน ก็ให้ปรับปรุงแก้ไข
และพัฒนาการให้ทานของเราให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เมื่อท่านบารมี
ของเราเต็มเปี่ยม จะสร้างบารมีอย่างอื่นให้ครบทั้ง ๑๐ ทศ
ก็ง่ายขึ้น ดังนั้นให้พวกเราทุกคนหมั่นปรับปรุงวิธีการสร้าง
บารมีให้สมบูรณ์ เพื่อชีวิตที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นไปจนกว่าจะถึงที่
สุดแห่งธรรม